

Seriesamtal och sociala berättelser

Ett visuellt stöd för att förstå och
samspeka med andra

Tillfälle 2

Genomgång av hemuppgift

- Har du provat att ritprata tillsammans med någon?
- Visa eller berätta hur det gick

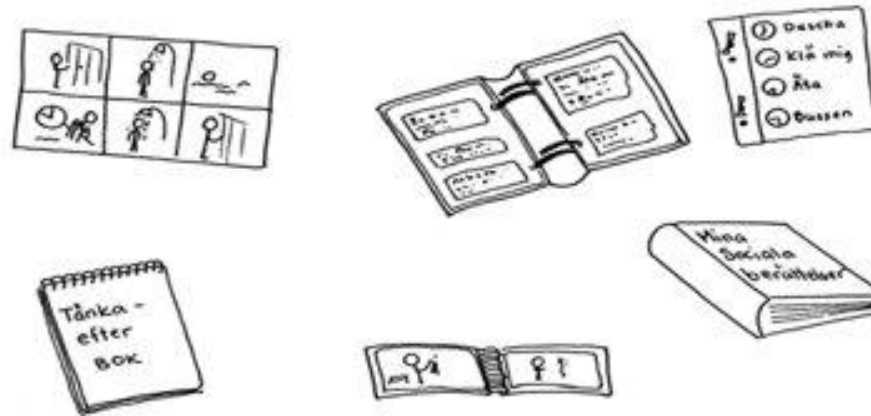
Vad är sociala berättelser?

- Ett pedagogiskt redskap för personer som har svårt att förstå den verbala kommunikationen fullt ut och svårt att förstå sociala situationer.
- Med pennan, datorn eller surfplatta som redskap kan man tydliggöra sociala situationer.

Den sociala berättelsen kan bestå av:

- Bilder
- Bilder och text
- Bara text

När använder man en social berättelse?

- För att förbereda nya situationer
- För att visa och beskriva vad andra tänker och känner
- För att förändra ett beteende

Börja alltid med en positiv situation när du ska introducera metoden!

Jag har feber

Jag har feber.

Det är inte farligt.

Det kan göra ont.

Jag behöver vila.

Det är viktigt att dricka.

Jag kan dricka vatten

eller saft.

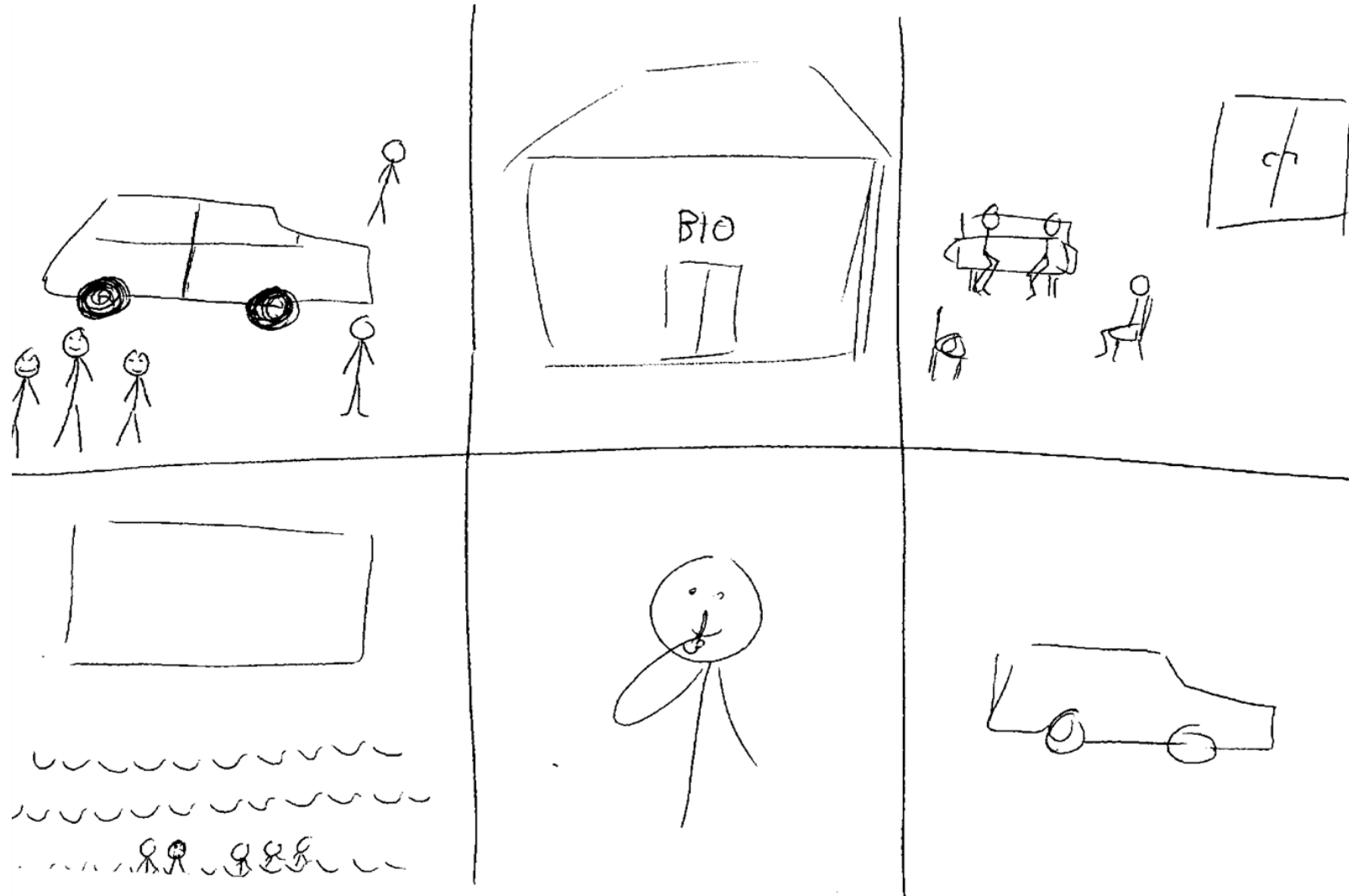
Jag kan få medicin.

Det blir bra sen.

Biobesök

Gunga på skolgården

Vi har en gunga på skolgården.

Det är rättvist när både jag och Kevin får gunga.

Äggklockan hjälper mig att veta hur länge jag får gunga.

När äggklockan ringer ska jag försöka ge Kevin gungan.

Jag vet att jag får gunga nästa rast.

Uppbyggnad av sociala berättelser

- Rubrik – förtydligar berättelsens innehåll
- **Deskriptiv del** – beskriver situationen
- **Perspektiv del** – förklarar känslor och reaktioner hos mottagaren och andra
- **Direktiv del** – önskvärt beteenden, reaktioner
- **Kontrollmening** – en ledtråd för att komma ihåg eller hålla sig motiverad

Gunga på skolgården

- Vi har en gunga på skolgården.
Förklarar situationen (deskriptiva)
- Det är rättvist när både jag och Kevin får gunga.
Beskriver vad personerna gör (perspektiv)
- Äggklockan hjälper mig att veta hur länge jag får gunga.
Ger alternativ/strategi (direktiv)
- När äggklockan ringer ska jag försöka ge Kevin gungan.
Ger alternativ/strategi (direktiv)
- Jag vet att jag får gunga nästa rast.
Kontrollmening och positiv avslutning (kontroll)

Hur jag kan göra när Sara läser högt ur en bok

Bakgrund

- Jag heter Samira.
- Min lärare heter Sara.

Vad händer och varför

- Sara läser högt för mig, Nils och Mohammed.
- Jag tycker om att prata när Sara läser.
- Då blir Nils och Mohammed arga.

Vad kan jag göra

- Istället för att prata kan jag titta på bilderna i boken eller följa med i texten.

Vad leder det till

- Då kan alla höra vad boken handlar om och det blir en trevlig stund.

Tid

Ibland tänker man olika om tiden. Pappa tänker att det är en ungefärlig tid, men jag tänker att det är en exakt tid.

När det blir missförstånd blir man ofta arg.

Man kan bli arg för att man har fått vänta.

Eller så kan man bli arg för att någon kommer för tidigt och man inte hunnit klart med det man ville göra innan.

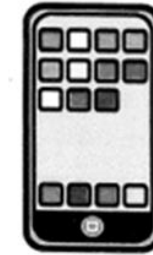
Det bästa är att fråga direkt när man bestämmer en tid om den är exakt eller ungefärlig. Vill jag kan jag använda tecknen!

Exakt

Ungefärlig

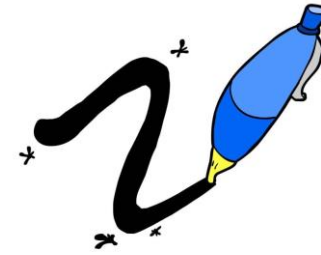

Om det händer något så man måste ändra tiden är det bra att ringa och berätta det.

Paus

Vi börjar skriva

- Bestäm ämne – försök ringa in ett behov/problem
- Bestäm målet för berättelsen – Vad exakt vill du att personen ska lära sig/förstå
- Fundera över hur personen tänker om situationen
- Vad är rimligt för personen att lära sig

Börja alltid med en positiv situation när du ska introducera metoden

Att tänka på

- Skriv i jag-form
- Anpassa texten till mottagarens ordförråd och uttryckssätt
- Skriv i nutid (undantag i förberedande syfte)
- Försök undvika uttryck som *alltid*, *aldrig*, skriv hellre *ofta*, *ibland*
- Undvik ordet *INTE*, skriv hellre "jag kan ....."
- Avsluta med en positiv kommentar

Gör ett utkast

- Beskriv bakgrunden:

Var händer det? När händer det?

Vem är med? Varför händer det?

- Beskriv hur personen kan göra i situationen.
- Försök att ge personen en ledtråd som hjälp att komma ihåg hur det skall genomföras.

	Rubrik – vad handlar berättelsen om?
	Bakgrund - Sätt personen i ett sammanhang och beskriv situationen objektivt

Bearbeta texten

- Ta bort ord – Ransonera bland orden
- Ändra/byt ut ord
- Förvissa dig om att personen förstår alla ord som du har använt och känner igen sig i situationen
- Förenkla
- Flytta om
- Lätta upp texten
- Läs för någon annan

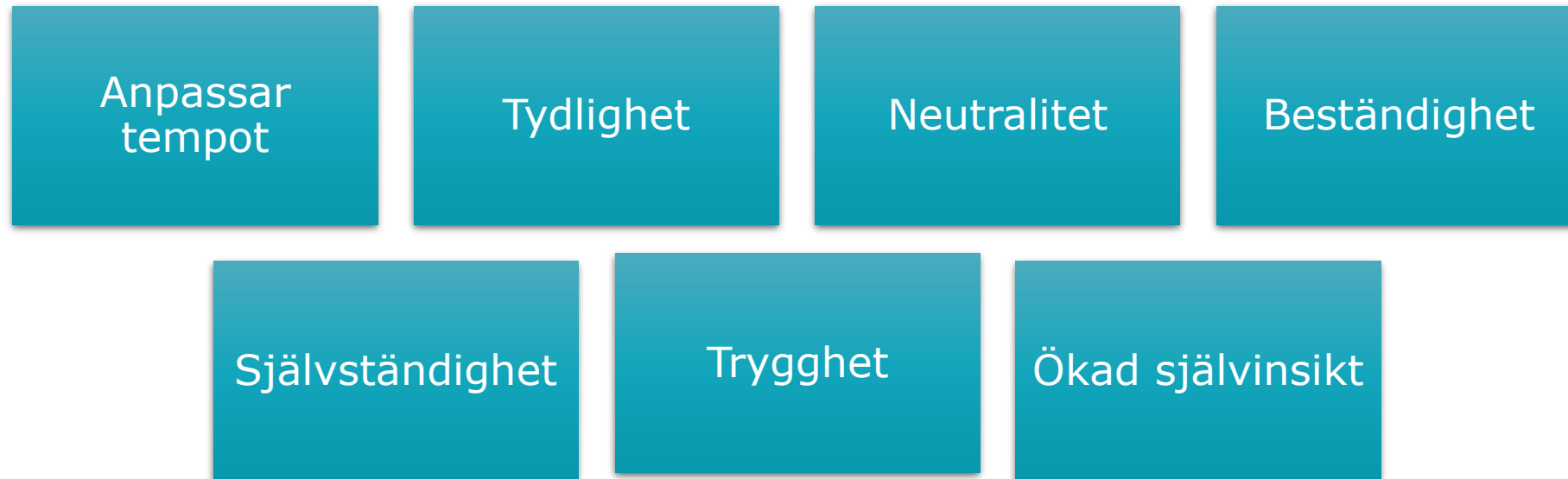

- Nu har ni fått exempel på hur man gör sociala berättelser och ska få pröva själva.
- Ni skall komma på en positiv situation som är aktuell för er person och/eller en situation där en socialberättelse hade behövts.

Reflektioner/frågor

Fördelar med en social berättelse

Presentation av den sociala berättelsen

- Presenteras för personen av någon som har god relation till personen och i en välkänd och avspänd miljö
- Ge tillfälle till kommentarer och förklaring
- Använd berättelsen varje dag om det är en daglig aktivitet eller som förberedelse inför situationen/aktiviteten
- Kopieras för att finnas tillgänglig i alla miljöer
- Om berättelsen har använts under en period utan påtagligt resultat måste den revideras/göras om

Tänk på

- För att arbeta med sociala berättelser behöver omgivningen vara *överens* om problemet.
- Att strategin är *konkret* och bygger på personens *förmåga* och perspektiv
- Att endast ha *ett mål* i varje berättelse

Intervju med Johanna Pettersson - Vad är ritprat och social berättelser?

- <https://www.youtube.com/watch?v=4qZTOT4AtEY>

Hemuppgift

Pröva att göra en social berättelse och introducera den.

Använd gärna mallen för social berättelse som stöd.

Lycka till!

